

UCHWAŁA Nr XVII/133/2016
RADY POWIATU TURECKIEGO
z dnia 27 czerwca 2016 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań Starosty Tureckiego

Na podstawie art. 12 ust. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r., poz. 814), art. 229 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23) uchwała się, co następuje:

§ 1. Skargę wniesioną przez ██████████^X w dniu 25 kwietnia 2016 r. dotyczącą zadań Starosty Tureckiego uznaje się za bezzasadną.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu Tureckiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Tadeusz Gebler

Uzasadnienie

Dnia 23.02.2016 r. [REDAKTOR] wniósł do Starosty Tureckiego skargę dotyczącą odmowy wydania mu zatrzymanego prawa jazdy. Wskazał on, iż w dniu 23 lutego 2016 r. zgłosił się do Starostwa Powiatowego w Turku by odebrać zatrzymany dokument, jednakże odmówiono mu wydania. Zarzucił, iż nie udzielono mu pisemnej odmowy wydania prawa jazdy, a nadto nie uwzględniono jego zobowiązania do „wYROBIENIA” prawa jazdy zgodnego z miejscem zamieszkania. W opinii skarżącego działania pracowników Starostwa były niezgodne z prawem. Wniósł on również o zastosowanie akty wraz z ustawowymi odsetkami oraz o zwrot kosztów paliwa w wysokości 300 zł, albowiem przejechał 500 km.

Dnia 25.04.2016 r. [REDAKTOR] wystosował do Starosty kolejne pismo, w którym ponowił skargę oraz przedstawił nowe fakty. Złożył on wyjaśnienia co do odmowy wydania dokumentu prawa jazdy wskazując, iż nie został poinformowany o możliwości złożenia wniosku o wydanie zatrzymanego prawa jazdy. Podkreślił, że wątpliwości jego budziła niemożność złożenia zobowiązania do wyrobienia nowego prawa jazdy i zakwestionował konieczność złożenia wniosku na urzędowym formularzu. Podniósł, że ustawa o kierujących pojazdami wskazuje, iż prawo jazdy jest wydawane przez starostę i nie ma tam mowy o właściwości miejscowej, stąd niezasadne jest niewydanie dokumentu w Starostwie Powiatowym w Turku. [REDAKTOR] podniósł, że pracownicy Wydziału Komunikacji w Turku bezpodstawnie przetrzymywali dokument, nie wydając dodatkowej decyzji o wstrzymaniu wykonania dokumentu oraz że ustawa dotyczy przypadków wydania nowego prawa jazdy a nie zwrotu zatrzymanego prawa jazdy. Ponadto skarżący sformułował zarzuty dotyczące nieodbierania przez pracowników Wydziału Komunikacji telefonów, błędnego ustalenia miejsca zamieszkania i właściwości organu, naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, konieczności poniesienia kosztów związanych z podróżą do Starostwa Powiatowego w Turku, wprowadzenia w błąd co do braku możliwości zwrotu prawa jazdy, opieszałego załatwiania jego sprawy, wykonywania przez kierownika Wydziału czynności niezwiązanych z zadaniami służbowymi oraz niesympatycznej obsługi.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż z wyjaśnień udzielonych przez pracowników Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Turku wynika, iż [REDAKTOR] podczas jego pierwszej wizyty w Starostwie Powiatowym w Turku nie odmówiono wydania prawa jazdy, natomiast przy składaniu przez [REDAKTOR] wniosku, w związku ze wskazaniem przez niego adresu zamieszkania w miejscowości [REDAKTOR] poinformowano go ustnie, że wniosek o zwrot prawa jazdy zostanie przekazany wraz z prawem jazdy do organu właściwego miejscowo i tam dokument zostanie zwrócony. [REDAKTOR] po udzieleniu tej informacji odstąpił od złożenia wniosku (wypełniany formularz został przez niego zabrany) i w konsekwencji wniosku tego nie złożył. Organ nie mógł zatem odnieść się na piśmie, skoro formalnie wniosek złożony nie został.

Odpowiadając na zarzut wymogu przyjęcia wniosku na formularzu uznać go należy za niezasadny. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 5.01.2011 r. o kierujących pojazdami, prawo jazdy jest wydawane przez starostę, w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek osoby zainteresowanej, za opłatą oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej. Wskazać jednak należy, iż nie jest to jedyny akt prawny, na podstawie którego wydawane są dokumenty uprawniające do kierowania pojazdami, albowiem działając na podstawie upoważnienia zawartego w ww. ustawie Minister Infrastruktury i Budownictwa wydał rozporządzenie w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami – w chwili ubiegania się przez [REDAKTOR] o zwrot dokumentu było to rozporządzenie z dnia 31 lipca 2012 r. Załącznikiem do tego rozporządzenia jest formularz wniosku o wydanie prawa jazdy, przy czym formularz ten – jak wynika z treści rozporządzenia oraz z treści samego formularza stosuje się również w przypadku zwrotu zatrzymanego prawa jazdy. W części „C” formularza wnioskodawca jest poprzez zaznaczenie odpowiedniego pola wskazać, jakiej czynności się domaga. Przy jednym z pól wyraźnie wskazano „zwrot zatrzymanego prawa jazdy/pozwoleń”. Ponadto, zgodnie z par. 8 ust. 1 pkt 9 ww. rozporządzenia, prawo jazdy lub pozwolenie albo wtórnik tych dokumentów wydaje się w przypadku

osoby mającej wydany zakaz na okres nieprzekraczający roku - po otrzymaniu wniosku o zwrot zatrzymanego prawa jazdy lub przywrócenie cofniętego uprawnienia.

Wskazać należy, że ani przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, ani przepisy ustawy o kierujących pojazdami czy też rozporządzenia w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami nie przewidują „złożenia zobowiązania” do dokonania określonej czynności, a tym bardziej nie wiążą z takim zobowiązaniem żadnych skutków prawnych, w szczególności polegających na uwzględnieniu żądania skarżącego.

Odnosząc do zarzutu, iż ustawa o kierujących pojazdami nie wskazuje właściwości miejscowej organu wydającego prawo jazdy uznać go należy za bezzasadny. Ustawa o kierujących pojazdami nie jest bowiem, jak już wyżej wskazano, jedynym aktem prawnym, który znajduje zastosowanie do wydawania praw jazdy. Organ załatwiający sprawy, o których mowa w tej ustawie, jest związany również przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego, regulującymi przede wszystkim kwestie proceduralne. Nie ulega wątpliwości, iż organy administracji obowiązane są przestrzegać swojej miejscowości rzeczowej i miejscowej, co wynika właśnie z art. 19 Kpa. Skoro ustawa o kierujących pojazdami nie zawiera uregulowań dotyczących właściwości miejscowej, to zastosować należy w tym zakresie przepisy ogólne Kpa. Zgodnie z art. 21 par. 1 Kodeksu, właściwość miejscową organu administracji publicznej ustala się:

- 1) w sprawach dotyczących nieruchomości - według miejsca jej położenia; jeżeli nieruchomość położona jest na obszarze właściwości dwóch lub więcej organów, orzekanie należy do organu, na którego obszarze znajduje się większa część nieruchomości;
- 2) w sprawach dotyczących prowadzenia zakładu pracy - według miejsca, w którym zakład pracy jest, był lub ma być prowadzony;
- 3) w innych sprawach - według miejsca zamieszkania (siedziby) w kraju, a w braku zamieszkania w kraju - według miejsca pobytu strony lub jednej ze stron; jeżeli żadna ze stron nie ma w kraju zamieszkania (siedziby) lub pobytu - według miejsca ostatniego ich zamieszkania (siedziby) lub pobytu w kraju.

W przypadku wydania prawa jazdy zastosowanie winien znaleźć pkt 3. Z wypełnionego już formularza wniosku, który zamierzał złożyć ██████████ wynikało, iż zamieszkuje on w miejscowości ██████████, natomiast z dowodu osobistego, który przedłożył wynikało, iż zameldowany jest (z czym wiąże się domniemanie zamieszkania) w ██████████. Zwrot zatrzymanego prawa jazdy jest załatwieniem sprawy administracyjnej, mimo, iż dokonywany w formie czynności materialno-technicznej, a zatem nawet wówczas organ winien przestrzegać swojej właściwości miejscowej, co też uczynił. ██████████ odniósł się do definicji miejsca zamieszkania, która zawarta jest w Kodeksie cywilnym i zgodnie z którą miejscem zamieszkania jest miejscowość, w której osoba przebywa z zamiarem stałego pobytu i równocześnie poinformował, że obecnie miejscem zamieszkania jest lokal wynajmowany i nie wiąże z nim zamiaru stałego pobytu. Pomijając już wewnętrzną sprzeczność tego sformułowania (nie może być uważane za miejsce zamieszkania takie miejsce, w którym nie przebywa się z zamiarem stałego pobytu), to o tym, czy osoba ma zamiar pobytu w tej miejscowości, decydują przesłanki obiektywne. ██████████ w całej korespondencji kierowanej do Starosty wskazywał adres w ██████████, przy czym nie zaznaczył, że jest to jedynie adres do korespondencji. Potwierdza to, że miejsce zamieszkania ██████████ nie znajduje się na obszarze powiatu tureckiego, a co za tym idzie – do załatwienia sprawy zwrotu zatrzymanego prawa jazdy nie jest właściwy miejscowo Starosta Turecki. Na marginesie wskazać trzeba, że ██████████ sam był świadom tego, iż organy obowiązane są przestrzegać swojej właściwości miejscowej, gdyż przytoczył w swoim piśmie z dnia 25.04.2016 r. przepis art. 243 Kpa, zgodnie z którym jeżeli organ, który otrzymał wniosek, nie jest właściwy do jego rozpatrzenia, obowiązany jest w ciągu siedmiu dni przekazać go właściwemu organowi; o przekazaniu wniosku zawiadamia się równocześnie wnioskodawcę. Mimo, iż przepis ten dotyczy wyłącznie załatwienia wniosku składanego w trybie art. 241 Kpa, to jest jednak odzwierciedleniem art. 65 Kpa, mającego zastosowanie do załatwienia m. in. sprawy o zwrot zatrzymanego prawa jazdy. Po złożeniu przez ██████████ prawidłowo wypełnionego wniosku organ zastosował właśnie przepis art. 65 Kpa, zgodnie z którym jeżeli organ administracji publicznej, do którego podanie wniesiono, jest niewłaściwy w sprawie, niezwłocznie

przekazuje je do organu właściwego, zawiadamiając jednocześnie o tym wnoszącemu podanie. Zawiadomienie o przekazaniu powinno zawierać uzasadnienie. Pracownicy Wydziału Komunikacji przekazali wniosek skarżącego do Starostwa Powiatowego w [REDAKTOWANE], zgodnie z miejscem zamieszkania, jakie skarżący wskazał we wniosku o zwrot prawa jazdy. Nie są znane szczegółowe powody, dla których Starosta Powiatu [REDAKTOWANE] ustalił, iż w rzeczywistości miejscem zamieszkania skarżącego jest [REDAKTOWANE] i z tego względu przekazał wniosek Prezydentowi [REDAKTOWANE], pozostaje to jednak poza zakresem działania organu. Ustalenia Starosty Tureckiego co do miejsca zamieszkania skarżącego i tym samym właściwości uznać należy za prawidłowe, gdyż takie a nie inne miejsce zamieszkania wskazał skarżący we wniosku.

W tym miejscu zaznaczenia wymaga, iż przed powzięciem informacji o zmianie przez skarżącego miejsca zamieszkania korespondencja do niego kierowana adresowana była na [REDAKTOWANE], zgodnie z danymi, jakie posiadał organ i zgodnie z danymi uwidocznionymi w zatrzymanym prawie jazdy. Korespondencja ta była skutecznie doręczana – skoro została odebrana to stwierdzić należy, że odbierał ją dorosły domownik skarżącego (zgodnie z art. 43 Kodeksu postępowania administracyjnego), a zatem osoba, z którą skarżący razem zamieszkuje. Brak było zatem podstaw do formułowania na tamtym etapie przypuszczeń, że miejsce zamieszkania skarżącego uległo zmianie.

Dodatkowo wskazać należy, akta osoby kierującej pojazdami są przechowywane co do zasady przez organ właściwy rzeczowo i miejscowo w sprawach dotyczących wydania prawa jazdy, a zatem przez starostę właściwego z uwagi na miejsce zamieszkania. W niniejszej sprawie, akta takie przechowywane były przez Starostę [REDAKTOWANE] z uwagi na fakt, iż [REDAKTOWANE] zaniedbał obowiązek wynikający z art. 18 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami i nie poinformował o zmianie miejsca zamieszkania. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu, osoba posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem jest obowiązana zawiadomić starostę o utracie tego dokumentu, jego zniszczeniu w stopniu powodującym nieczytelność, a także o zmianie stanu faktycznego wymagającego zmiany danych w nim zawartych, w terminie 30 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia. Stanem faktycznym wymagającym zmiany danych jest zmiana miejsca zamieszkania, albowiem informacja taka znajduje się na dokumencie prawa jazdy. Dnia 25.04.2016 r. do Starostwa Powiatowego w Turku wpłynęło żądanie akt kierowcy [REDAKTOWANE], skierowane przez Prezydenta [REDAKTOWANE]. Wskazuje to na fakt, iż Prezydent [REDAKTOWANE] uznał się za organ właściwy miejscowo do załatwienia sprawy, co wynika z samej treści żądania. Wskazać trzeba, że pouczenie o obowiązku poinformowania o zmianie miejsca zamieszkania nie jest tożsame z obowiązkiem wynikającym z art. 18 – są to dwa niezależne od siebie obowiązki, które osoba winna spełnić.

Niezasadny jest zarzut dotyczący nieodbierania telefonów przez pracowników Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w Turku. Z udzielonych przez pracowników informacji wynika, iż specyfika pracy wymusza niekiedy konieczność odejścia pracownika od stanowiska pracy (m. in. z uwagi na konieczność przeniesienia akt do archiwum, konieczność bezpośredniej obsługi interesanta przy okienku), a ponadto system telefoniczny zainstalowany w Wydziale, w trakcie rozmowy prowadzonej przez pracowników Wydziału zwraca osobie próbującej się wówczas do Wydziału dodzwonić nie sygnał zajętości, ale sygnał braku odbioru. Nie można w takiej sytuacji przyjąć, iż pracownicy celowo nie odbierają telefonów od interesantów i innych osób.

Niezasadna jest również skarga w zakresie żądania zwrotu 300 zł tytułem kosztów paliwa za pokonanie trasy 500 km w celu odzyskania prawa jazdy. Jak wyżej wskazano, organem właściwym miejscowo nie był Starosta Turecki, a [REDAKTOWANE] zaniedbał obowiązek poinformowania o zmianie miejsca zamieszkania, powodującej zmianę właściwości miejscowej. Gdyby [REDAKTOWANE] zgłosił zmianę miejsca zamieszkania, to Prezydent [REDAKTOWANE] byłby władny do wydania decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy, a następnie do jego zwrotu, wobec czego podróż w celu zwrotu prawa jazdy byłaby zbędna. Skarżący przytacza na poparcie swojego żądania przepis art. 266 Kodeksu postępowania administracyjnego, jednakże pomija on fakt, iż w przepisie tym mowa o zwrocie kosztów wywołanych błędnym wezwaniami strony. [REDAKTOWANE] na żadnym etapie postępowania nie był przez Starostę Tureckiego wzywany do osobistego stawienia w siedzibie organu. Wezwanie ma swoją określoną formę, wynikającą z przepisów Kpa (art. 50 i następane) i nie można go utożsamiać z

poinformowaniem o możliwości zwrotu prawa jazdy po upływie okresu zatrzymania. Z powodu braku podstawy prawnej nie można było uznać za zasadnego żądania zastosowania kary za każdy dzień zwłoki wraz z odsetkami i w tym zakresie skarga również jest niezasadna.

Brak jest także uzasadnienia dla zarzutu naruszenia dóbr osobistych i złamania ustawy o ochronie danych osobowych. Skarżący wskazał, że Starosta nie zwrócił zatrzymanego prawa jazdy „nawet na wniosek z dołączoną opłatą i bezpodstawnie wysłał je po całej Polsce”. Wyjaśnić trzeba, iż przetwarzanie danych osobowych skarżącego nastąpiło w zgodzie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Skoro przepis prawa nakłada obowiązek przekazania wniosku organowi właściwemu, to nie ma wówczas mowy o traktowaniu takiego przekazania jako przetwarzania danych z naruszeniem przepisów ww. ustawy.

Za niezasadny należy uznać sformułowany przez skarżącego zarzut dotyczący niewłaściwej obsługi i konieczności długiego oczekiwania na załatwienie sprawy. Z wyjaśnień pracowników Wydziału Komunikacji wynika, iż może zdarzyć się tak, iż załatwiana jest sprawa petenta z określonym numerem przydzielonym w systemie kolejkowym, mimo iż petent ten nie znajduje się aktualnie w pokoju, w którym sprawa jest załatwiana. Spowodowane może to być na przykład faktem, iż podczas załatwiania sprawy petent udaje się na dół budynku, do kasy, gdzie uiszcza stosowne opłaty, a następnie wraca do pomieszczenia, w którym załatwiana jest jego sprawa, by okazać dowody uiszczenia tych opłat.

Za bezzasadny należy potraktować zarzut uzgadniania „wspólnej wersji” pomiędzy pracownikami Wydziału Komunikacji. Logicznym jest, iż pracownik ma prawo, a nawet obowiązek relacjonowania swojemu bezpośredniemu przełożonemu poszczególnych spraw i zbyt daleko idący jest wniosek, że doszło do uzgadniania „wspólnej wersji”.

W świetle wyjaśnień dyrektora Wydziału Komunikacji (w Starostwie Powiatowym w Turku nie ma stanowisk „kierownik”, poszczególnymi wydziałami kierują dyrektorzy) nie znajdują potwierdzenia zarzuty skarżącego, jakoby kierownik w czasie pracy zajmował się rzeczami niezwiązanymi z wykonywaniem zadań.

Nie może być uznany za zasadny zarzut „wyjątkowo niesympatycznej” obsługi przez pracownika Wydziału. Skarżący zarzuca, iż pracownik ten mówił podniesionym głosem. Z wyjaśnień, jakich udzielił pracownik wynika, iż nie doszło do sytuacji, w której pracownik ten krzyczał na skarżącego, a wrażenie mówienia podniesionym głosem wynikać może z faktu, iż pomieszczenie, w którym obsługiwani są petenci przedzielone jest szybami, a kontakt z petentem następuje poprzez małe okienko.

Mając powyższe na uwadze, skarga okazała się niezasadna, wobec czego podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Tadeusz Gebler

^x wyłączenie jawności w zakresie ochrony danych osobowych na podstawie ustawy z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 ze zm.)